

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AB-BATI BALKANLAR ZİRVESİ

Erhan TÜRBEDAR

Blog No: 77
13.06.2010

2 Haziran 2010da Saraybosnada AB-Batı Balkanlar Zirvesi düzenlendi. Zirvede reformlara devam etmeleri için Batı Balkan ülkelerine çağırı yapılarak, geleceklerinin ABnde olduğu belirtildi. Batı Balkan ülkeleri AB üyesi olabilme yolunda kararlı adımlar atmaya ve ortak duruş içinde bulunmaya hazır olduklarını göstermeye başardı. Ancak AB liderlerinin, bölge ülkelerinin Birliğe katılımı konusunda uzun süredir yeterince ortak bir duruş sergileyemediği söylenebilir. 1990ların başlarından beri ABnin Batı Balkanlarda siyasi, askeri ve ekonomik etkinliği olmuştur. Bölgede uzun süren savaşlar döneminin ardından ise, AB Batı Balkanları kanunların işlediği, demokrasi anlayışının kökleştiği, insan haklarının garanti edildiği ve piyasa ekonomisinin geçerli olduğu istikrarlı bir bölgeye dönüştürme yönünde adımlar atmaya başladı.

Bu yöndeki dönüşümü teşvik etmek için 2000 yılından beri Brüksel, Batı Balkanların geleceğinin AB içinde olduğuna dair mesajları tekrarlayıp duruyor. Haziran 2003teki Selanik Zirvesinde ise, şartlar yerine getirildikçe Batı Balkan ülkelerinin AB üyeliğine kabul edileceği somut bir şekilde belirtildi. İşler yoluna gidiyor derken, 2000li yılların ikinci yarısında AB Birliğin özünün ve Birliğin geleceğinin sorgulandığı bir sürece girdi. Daha sonra 2008 yılında baş gösteren küresel ekonomik kriz de Brükselin Batı Balkanlara ilişkin yönelik genişleme sürecini ağırdan çalıştırmasına neden oldu.

Neticede, 2000li yılların ikinci yarısından sonra AB bir taraftan Batı Balkanlardaki reform süreçlerini yakından izlemeye devam etti, öbür taraftan ise yeni genişleme dalgasına yönelik artan kuşkuculuk yüzünden, bölgede söz konusu reformların hızlı ilerlememesini temenni etti. Hâlâ Batı Balkan ülkelerinde, ABnin günün birinde kendilerine yönelik

politikasını değiştirebileceğinden ve verdiği taahhütleri yerine getirmeyeceğinden endişe edenler bulunuyor. Bu endişelerin canlı kalıyor olmasının nedeni ise, AB liderlerinin Batı Balkanların geleceğine ilişkin ortak bir tutum sergileyemiyor olmasıdır. Örneğin Avrupanın bazı başkentlerinde, Hırvatistanın ABne alınmasından sonra, genişleme sürecinin bekletmeye alınacağına dair söylentileri duymak mümkündür. Nitekim Saraybosnadaki AB-Batı Balkanlar Zirvesinde, bölgenin geri kalan ülkelerinin yaklaşık hangi tarihlerde Birliğe üye olabilecekleri, hatta ne zaman müzakerelere başlayabilecekleri konusunda bile herhangi bir şey söylenmedi. Bu açıdan bakıldığında, Haziran 2010da Saraybosnadaki zirvede bölgeye ilişkin verilen mesajların, Haziran 2003te Selanik Zirvesinde verilen mesajlardan pek öteye geçemediği söylenebilir. Saraybosna zirvesini Selanik zirvesinden farklı kılan tek şey, Birliğe üyelik koşullarının daha da zorlaştırıldığına dair sinyallerin verilmiş olmasıdır. Saraybosna zirvesinin sonunda kabul edilen ortak bildiride, Batı Balkanlarda en büyük sorunun hukukun üstünlüğü olduğunun altı çiziliyor. Hukukun üstünlüğünün bu şekilde altının çiziliyor olmasına sebebiyet veren Bulgaristan ve Romanya olduğu söylenebilir. Bulgaristan ve Romanya reformlarını tamamlamadan AB tam üyesi oldu.

Özellikle adli reformlar, organize suçlara karşı mücadele ve idari kapasitelerin geliştirilmesi gibi alanlarda yeterince başarı sağlayamamışlardı. Bulgaristan ve Romanya bu konuda günümüzde bile sıkıntılar yaşıyor. İşte bu iki Balkan ülkesinden ders alan Brükselin, hukukun üstünlüğü konusunda Batı Balkan ülkelerine karşı daha az toleranslı davranması bekleniyor. ABnin Balkan ülkelerine yönelik politikasının arkasında duran temel itici gücün, güvenlik endişeleri olduğu söylenebilir. ABnin kendi güvenlik endişeleri yüzünden eninde sonunda bütün Batı Balkan ülkelerini üyeliğe kabul edeceği söylenebilir. Nitekim Balkanlar güvenli olmadan, AB de güvende olamayacaktır.

Batı Balkanlarda bölgesel çatışmalar ihtimali azaldıysa da, tamamen ortadan kalkmamıştır. Çünkü bölgede sorunlar çözülmüş değil, ABye üyelik perspektifi sayesinde dondurulmuştur. Batı Balkanlar AB dışında bırakılırsa, bölgedeki sorunlar yeniden alevlenebilir, ABnin güvenliği ise bundan yakından etkilenir. Brükselin büyük harcamalarla Batı Balkanlarda güvenliği sağlayacağına, bu ülkeleri AB üyeliğine alması daha mantıklı olacaktır.

About the author:

To cite this article: Erhan TÜRBEDAR. 2026. "AB-BATI BALKANLAR ZİRVESİ." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2010 / 77. June 13. Accessed October 31, 2026. https://avim.org.tr/public/Blog/AB-BATI-BALKANLAR-ZIRVESI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır